

SZERKESZTŐI HÍRDA

Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona.
Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Köszvény, Belközép-utca 38. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy [] centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitott cikkeik:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Egy fontos ügy.

Nem lehet elégszer ismételni, hogy a jelenleg létező társadalmi bajoknak egyik forrása a cselédügy rendezetlensége.

Nem egyszer de igen gyakran szólaltunk már fel, ama siralmas állapot miatt, melyben a cseléd-ügy sanylik, de mind eddig semmi eredmény.

A tény az, hogy Köszvért ma holnap nem lehet cselédet kapni; a közvetítő intézetek hátszámra üresek számos család hónapszáma áll cseléd nélkül; a háziasszonyok könnyezve panaszkodnak el egymásnak a keserű állapotokat.

Mindenki azt tudakolja, honnan ered ez az apály a szolgálók létszámában? Oly jó világot élünk, hogy már nincs ki szolgáljon? Vagy valamely félszeg hatósági intézkedés drákói szigorú ontá ki a fürdő vizet gyermekestől?

Alighanem ez utóbbinak van némi köze a dologhoz.

Másrészt a miséria nagysága önkénytelen ajkunkra kényszeríti a felajduló szót.

Ha történt oly intézkedés, mely előreláthatólag megcsappantja a cseléd létszámát, mért nem történik vagy mért nem történt olyan is, mely a fogyatékos létszám pótlását, kiegészítését czélozza?

Sőt tovább menve, nyíltan kérjük, eljön-e már, vagy mikor jön el azon várva várt időpont, mikor köszvényi cselédügyünk alaposan rendezve lesz? Avagy még nem elég égető a kérdés? Még nem elég a lamentáció? Azt hisszük, nincs oly süket fül, melynek dobhártyáját meg nem rezzengette volna a felhangzó panaszok özöne.

Blismerjük, hogy valamely fontos kérdés észszerű és praktikus megoldása időbe telik; de mi még azon megnyugtató tudattal sem hajthatjuk fejünket nyugalomra, hogy a kezdeményezés megtörtént.

El akarunk egyelőre tekinteni a tervbe vett cseléd-menedékház felállításának kérdéséről, midőn a szükség oly rendszabást sürget, mely pillanatra is enyhületet hoz. Ily rendszabás legyen, hogy törvényhatósági uton felkeressenek Erdély és Éjszak-Magyarország oly városainak törvényhatóságai, mely városokról tudva van, hogy sok cselédet szolgáltatnak Oláhországnak és Ausztriának, ismétlem, felkérressenek az ily városok hatóságai, hogy az el

kivándorolni készülő cseléd — személyeket felénk, hozzánk térítsék.

Kettős cél éretnek el ez által; könnyítve lenne a misériánkban és a nemzeti érdeknek is használnánk. — Meg vagyunk győződve, hogy Háromszék és Szepesség bő anyagot nyújtának szükségleteink kielégítésére, hogy az ottani törvényhatóságok készséggel kezünkre járnának, de még arról is, hogy a hatóság nálunk sem jönné zavarba, hol helyezze el az érkezőket.

A közvetítő-intézetek más alapon szervezése szintén egyik fontos érdekét képezi a nagy közöségnek.

Lehetetlenül kellene tenni azt, hogy a cseléd-szerző, második-harmadnapon megkapván díját, negyed napra a valamire való cselédet helye elhagyására biztassa, hogy ez által magának nagyobb forgalmat csináljon.

És még egyet! Leplezetlenül tárom fel a dolgot, mert nem győzöm eléggé hangsúlyozni — sok ezer családnak érdekéről van szó. A cselédség erkölcsiége, tudva telő dolog, általában igen romlott. A beszegődött szolgáló kezdetben tiltakozik az ellen, hogy valakije volna. Harmad nap mielőtt kicsit felmelegedett új fejszébe, jön egy gavallér ur; kész a mantség, hogy rokon. De arokon tulságosan; kezdi sürin folytatni látogatásait és még öreg este, késő éjjel sem viszi rá a jó rokon lélek, hogy abbahagyja benső szeretettől sugallt látogatásait. Ha a felháborodott urnó tiltakozik, kész a felmondás; a beszegődésnél pironkodott ártatlanság, ott hagyja asszonyát a falképnl.

Hetek, sőt hónapok mulhatnak, míg ez utat kap. Az ily hü rokonok szeladonok, betolakodása ellen a hatóságnak egyetlen egy erőlyes rendszabálya nagyon sokat, sőt hiszem; egész alaposan használta. — Utasítások a ház gondozója (házmester, kulcsár, házőrző), hogy sehol ily bejáró vendéget meg ne tőrjön: de ez utasítás a város egész területén minden házban kivétel nélkül, adassék és szigorú büntetés terhe mellett foganatosítások.

Ne tételessék ilyen engedély a gazdától függővé, mert tudjuk, hogy sokan ily tekintetben hajlandók a konczesszióra, csak egyébként felaján meg a cseléd; és a cselédék ilyen, ugy nevezett szabad helyre, szivesebben szegődnek: Ezen erőlyes intézkedést a személy- és vagyon biztonság is követeli.

eseményeit, a kihalt hitet, a letűnt reményeket, melyekből csak az maradt fenn, a mi drága halotaink után, gyöngéd szomorúság és a szívet elandallító bánat.

Más ember számára a nagy hársfa nem egyéb pompás lombosátnál, melyen a madarak, pillangók és méhek repkednek és zümmögnek, melynek édes illatát tele tödövel szíjja be. De nekem egészen mást mutat. Azt hiszem a lombokat zörgető szellő újra elmondja nekem dolgokat, melyeket egy másik hárs árnyában hallottam és mondtam rég letűnt idöszakban: hogy a levelek és a rajtok átszűrődő napsugarak a multat megjelenítő képeket alkotnak; illata elkábit és álmódosítja készlet.

A látnokok az inspiráció percében meglátják a jövőt, „míg én a jelené várszolt multat.

Újra látom és hallom szerelmem tárgyát és magamat, amint örök hűséget esküszünk egymásnak.

Hallom jóbarátomat, kivel boldogságomat közöltem, és aki azon fáradozott, hogy kiábrándítson.

Egyenként hallom ellenvetéseit: — Helytelenül cselekszel, hogy boldogságodat, jövődet és életedet egy nőtől és szérszélyeitől tesszed függővé.

Nem kések neki válaszolni, hogy a kit én szeretek, nem közönséges nő, hanem anygal, és szérszélyeskedésre gondolni sem lehet az ő finom, müvelt lelkülete mellett.

Nem sikerült öt arra birnom, hogy ossza véleményemet. Vannak érzelmek, melyeket nem képes mindenki felfogni, és az

A T. Ház.

Budapest, nov. 22.

A mai ülésen a jegyzőkönyv felolvasása után bejelentették, hogy Babó Emil, Szeged egyik képviselője, az ülés végén megfogja interpellálni a belügyminisztert a trachoma-ragály ügyében. Aztán harmadik olvasásban is elfogadják az 1890. LXVI. törvények kelly pótlásáról szóló törvényjavaslatot, melyet most már hozzájárulás végett a főrendiháznak fognak megküldeni. S ekkor aztán folytatták a vallás- és közoktatásügyi tárcza költségvetésének részletes tárgyalását.

Első szónok Herman Ottó volt.

Utána Bánó József szólalt fel.

Horánszky Nándor első sorban a kötelező, ingyenes állami oktatásról szólott s kijelentette, hogy elvben ugyan helyesli ezt a szép reformot, de minthogy ennek megvalósítása legalább is husz millióval terhelné meg a költségvetést s hosszú időre ismét megzavarná a pénzügyi egyensúlyt: a reformot most nem pártolhatja.

Különb is nem az a lényeges, milyen az iskola, hanem az, hogy milyenek a tanérek s ezért addig is, míg az oktatást állammosítani lehet, legalább a tanító-képzést kell állammosítani. (Általános helyeslés.)

Ezután rátér az autonómia kérdésére és különösen az ellen a felfogás ellen szálott síkra, melynek ma Herman Ottó egy kissé rejtélyes formában és begombolkozva adott kifejezést.

Ugron Zoltán nem szavazza meg a költségvetést, mert hiába magyarosít a kultuszminiszter, ha az eredményt a hadsereg ismét elrontja nemzetellenes tendenciával.

A következő szónok: Hoch János azon kezdte, hogy a vallásügyi és közoktatásügyi dolgokat nem lehet külön választani, mert ha a vallásügyi minisztert bántják, megérzi azt a közoktatásügyi miniszter is: viszont. — De azért nem akart most vallási vitát provokálni és csak az oktatásügyekkel foglalkozott.

A katolikus autonómiát éppen az igazsághozatalis nevében követelte s azt hangsúlyozta, hogy az állam esetleg torolja meg, ha visszaéléseket lát, de nem szabad előre azt mondanie, hogy titeket katolikusokat pedig megkölték, mert ti gyanusak vagytok.

Kijelentette, hogy addig semmiféle egyházpolitikai javaslat tárgyalásába bele nem megy míg az autonómia rendezve nem lesz.

Gr. Károlyi Gábor: Hát az ember-vásár hogy van?

Hoch János: A képviselő ur talán más politikai véleményen van, mint én. Ha ki fogja fejteni véleményét, megteszem ar-

ra, észrevételeimet, — a szokott parlamenti módon.

Gr. Károlyi Gábor: Ahogy tetszik. De rendreutasítást csak az elnöktől fogadok el onnan nem.

Linder György: Eh! Fifi-mozgás nem hallatsz ki az égbe.

Gr. Károlyi Gábor: Olyan magas-ságba, mint Fifi, maguk nem is emelkedhetnek.

Elnök (csönget): Linder képviselő urat közbeszólásáért rendreutasítom.

Erre nagy zaj keletkezett.

A láma megszüntével Hock János kijelentette, hogy gróf csáky Kálmán határozati javaslatát a kongrua ügyében elfogadja.

Az elnök öt perczre felfüggesztette az ülést.

A szünet után Helfy Ignác szólalt fel, a ki első sorban Hock Jánosnak azt az állítást utasította vissza, mintha Erdély vesztett pozíció volna. Erdély nem is nemzeti-ségi, hanem hatalmi kérdés és meg kell értenni Oláhországgal, hogy ha kenyértörésre kerül a dolog, mi vagyunk a hatalmasabbak. A harmadik egyetemet feleslegesnek mondotta, mert szerinte még a második egyetem sem igaz, s csak aziluma a budapesti egyetemről kirekdt taneröknék.

Utána, gróf Battányi Tivadar szólalt fel és kijelentette, hogy szerinte a katolikus autonómia kérdését a nemokára tárgyalás alá kerülő egyházpolitikai javaslatokkal együtt tartja tárgyalandóknak.

A költségvetést különben is elfogadta.

A vitát holnap folytatják.

Az ülés végén Babó Emil meginterpellálta a belügyminisztert a szegedi trachoma ügyében.

Sajtószabadság és immunitás

— A mentelmi bizottság ülése. —

Budapest, nov. 21.

A képviselőház mentelmi bizottsága ma délután 5 órakor tartott ülésében foglalkozott ifjabb Ábrányi Kornél mentelmi ügyével, mely a Pesti Napló szerkesztőségében foganatosított házkutatás következtében merült fel.

Az elnök megnyitván az ülést, konstataja a határozatképességet s felhívja Krajcsik Ferenc elnököt az ügy előterjesztésére. Az elnök sorban felolvassa ifjabb Ábrányi Kornélnek azt a bejelentését, mellyel mentelmi jogának megsértését hozta a ház tudomására; azután felolvassa a budapesti törvényszék büntető osztályának ítéletét, melyben a házkutatás alkalmával történtek miatt hatóság elleni erőszak címén ifjabb Ábrányi Kornél mentelmi jogának felfüggesztését kéri. Előadja továbbá az egész ügynek történetét a takarmánykiviteli tilalomra vonatkozó okmányok közlésétől kezdve a két izben történt házkutatásig, előterjesztvén a házkutatás alkalmával felvett bírósági jegyzőkönyveket.

Itjabb Ábrányi Kornél nyilatkozatra szólítottván fel, előadta, hogy őt az első izben megkísérlett házkutatás alkalmával hazulról a szerkesztőségbe hívták s annak előszobájában a segéd-szerkesztőtől és más munkatársaktól arról értesült, hogy házkutatást akarnak foganatosítani bent a szerkesztőségi helyiségekben, s hogy azok, kik e czélből állítólag a bíróság részéről megjelentek, a házkutatás elrendelésére vonatkozólag bírói végzést nem mutattak fel, még kevésbé olvastak ilyen végzést fel. Erre bement az egyik szerkesztőségi szobába, ahol a megjelent bírói közegek jegyzőkönyvet vettek fel. Nehány másodpercig ott állott, anélkül, hogy e bírói közegek ott lélték okát megmondták s magukat neki bemutatták volna. Minthogy ily körülmények között őket hivatalos eljárását teljesítő egyéneknek nem tekinthette, hanem magánszemélyeknek, kik bírói végzést fel nem mutattak, jogtalanul baltak be a szerkesztőségi helyiségekbe, a keresett kéziratra vonatkozólag kijelentette, hogy azt az immunitás védelme alá helyezi aki azt el akarja tőle venni, azt lelővi.

A másik esetre, az immunitás megsértésére vonatkozólag előadta, hogy az a szoba, melyben a bírói közegek a második házkutatás alkalmával bementek, az ő magán-szobája, melynél nemcsak lapulajdonosi és fő-szerkesztői, hanem képviselői minősége is tekinthető veendő. Daczára annak, hogy azt a nyilatkozatot tette, hogy íróasztalában a keresett kézirát nincsen, a vizsgálóbíró az erőszak alkalmazását mondta ki, feltörte az íróasztal fiókjait s az ott levő magánleveleket is, melyek hozzá mint képviselőhöz voltak czimezve, betekintett.

Ezután a bizottság megkezdte a maga körében az ügy felett a tanácskozást.

A tárgyalás, amely élénk éstüzetes vitáhozálással folyt, kilenczdel fél óráig tartott. A mentelmi bizottság tagjai mindannyian részt vettek a vitában. Az elnök bevezetése után Krajcsik előadó tette meg jelentését, amely szerint a mentelmi jog a bíróság eljárása által nem lett megsértve, annyival kevésbbé mivel a bírónak fétetlen joga volt házkutatást tartani a főszekesztőnek abban a helyiségében, amely a szerkesztőséggel összeköttetésben van.

Olay Lajos azt állítja, hogy négy rendbeli világos törvénysértést követett el a bíróság a vizsgálat megsejtésekor és azt indítványozza, hogy ha a törvényszék egész eljárása a mentelmi jog megsértését nem is foglalja magában, de a mentelmi bizottság utasítsa az igazságügyi minisztert, hogy a törvénysértés és hivatalos hatalommal való visszaélés miatt indíttasson az illető bíróság ellen fegyelmi vizsgálatot.

Bartók Lajos csatlakozik Olay Lajos különvéleményéhez, mert főkérdés, hogy a sajtó szabadságát mennyire tartotta tiszteletben a vizsgálóbíró, hogy egy szerkesztőségben rendelt el kutatást s eljárásában nemcsak formailag erőszakos, de alakilag is oly gondatlan volt, hogy magát az írásbeli végzést is csak annak a szerkesztőségnek kész-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893, november 23.

Szomorú emlékek.

A lélek mechanizmusának örök titka marad: miért tolnak a legnagyobb öröm közepette könnyek szeméinkbe?

Miért sir a menyasszony, midőn azon ponton van, hogy azzal, kit lelke mélyéből szeret, kinek egy szava, egy pillantása boldoggá teszi, örökre egyesülhet?

— Miért zokogunk, ha rég nem látott kedveseinkkel találkozunk?

Miért érzékenyül el az ember, ha egy magaslyos zenemű vagy hatásos költemény előadását hallja, holott ezek neki élvezetet, s nem bánatot szereznek?

Gyakran előfordul, hogy valamely, önmagában véve lélekvidító tárgy szemlélése közben kedélyünk hirtelen elborul; ilyenkor a mult jut eszünkbe, a mult, a melynél éppen azt fájlaljuk, hogy multnak kell neveznünk.

Vannak például virágok, melyek bizonyos letűnt és elfelejtett öröme vagy bánatra emlékeztetnek.

Ha ezeket újból felidézem, nem szabadulhatok meg azon gondolatától, hogy halottak keltek ki sirjaikból. Mert a feledés halála azon érzelmeknek, melyek már csupán a szívben élnek.

E virágok pontosan visszatérnek minden évben meghatározott idöszakokban, mint évfordulók, hogy eszembe juttassák a mult

ember könnyen azon meggyőződésre jut, hogy a mit ő nem lát, az nem létezik és a mit nem hisz: együgyűség. Bátran állíthatom, hogy soha egy pillanatig sem kétkedem benne és ha az egész világ jött volna hozzám mondani, hogy meg csal, elfelejt, megszerzi esküjét: kérdést sem intéztem volna hozzá az iránt, hogy e tekintetben megnyugtasson.

Oh, én bizonyos vagyok szerelme felől. Egy pillanatnyi kételyt sem tudnék magamnak megbocsátani; ez annyi volna, mint káromolni az eget, mely őt nekem ajándékozta és kezembe tette le éltet boldogságát. Végtelelnt bírom benne; elmennék érte a világ másik végére és ha hosszú távollét után visszatértem, helyet foglalhatna, lelkemben az a gondolat, hogy meghalt, de az nem, hogy hűtlenné lett.

Látom magamat, a mint igen hosszú utat teszek meg, hogy őt egy pillanatig távolról láthassam.

Látom és hallom, a mint a jövőről és az élénk tornyosuló akadályokról beszélünk. Nem tudom, hogy fogom azokat elhárítani, de érzem, hogy el fognak tűnni.

Aztán hallom, a mint néhány hó múlva agyongyűrt lelkem melyéből így kell hozzá szólnom:

— Kedvesem, férjhez akarok adni valakinek, a ki nem küzdött, szenvedett éretted, mint én. Azt a boldogságot, melyet ő nem ígér nekem, nálam biztosan feltalálod. Gazdagságot, pompát, fényt akarsz?

Csak szólnod kell és megszerzem számodra. Nem létezik semmi, a minék elő-

tűnjék e szomorú és kedves kép, hogy újra érezzük a busa és örök elválás keserű fájdalmait.

Es nemcsak őt tetteztük el, — hanem mindazt a mit közösen megéltünk: a közösen érzet örömeit és fájdalmakat, mindent, a mi reá emlékeztet és róla beszél.

Hogy e szomorú emlékektől szabaduljunk mélyebben neki adjuk magunkat a világhoz élvezték és feledést, nyugalmat és a lelki egyensúly helyreállítását várjuk azokból. Várni csak várjuk, de hogy teljesedik-e várnakozásunk, erre csak a legritkább esetekben lehet igennel felelni.

Szomorú előjoga az embernek, a világ összes teremtményei fölött, hogy az emlékeztet, és gondolkodás által szeretteit a sirba követheti és eltemethetik velök. Bizony szomorú előjog! De van-e valaki, ki ettől megfosztatni óhajtana?

Ki akarna jót rosszat, mindent teljesen feledni?

LÁSZLÓ JENŐ.

Szegény kis Judith.

Angolból fordította:

Amica.

II.

(Folytatás.)

(7)

Az idegen ösze huza szemöldökét mint ha egy pár pillanattal mély gondolatba merülne, aztán jó indulattól mint egy elragadtatva azt mondá:

— Ladjának ilyen féle helyen egyedül megjelenni aligha bíroz.

— Oh, köszönjük szívességét — és

ségségből kizárta el ott, a mely ellen fölépített, különben a hivatalos eljárás tekintélyt sem őrízve meg, kellett volna onnan eltávoloznia.

Szalay Károly nem ad helyet a kiadásnak. Van egy szempont, a melyet semmi tekintetben sem szabad figyelmen kívül hagyni, és ez, hogy ez illető bírói törvény szabályai és korlátai szerint járt legyen el, még ha joga volt is az eljárásra. A bírói bírói eljárást folytatta a törvényszék ott, a hol a tárgyi tényállás hiányzik. Ez a zaklatás leg-eklatánsabb jele.

Olay Lajos azt az indítványt terjesztette elő, hogy a bizottság a mentelmi jog felfüggesztése iránt való megkeresés elutasítását javasolja a Háznak.

Bartók Lajos különösen azt tartja sérelmesnek a kutatásban, hogy a bíróság jogtalanul korlátozni akarta a sajtószabadságot. Mert a hírlapoknak a közleményeit megcenzurálni, idegesen lefoglalni, semmi hatóságnak joga nincs. Ezt egyedül csak a sajtóvizsgálóbírónak van joga megtenni és csak az esküdtszék van hivatalos ítélkezni a lapban megjelent s a közvélemény által inkriminált cikkek fölött nemcsak a közlésért, de annak megszerzéséért is, ha az az esküdtszéknek morális érzéséből kifolyik és az esküdtszék akkor el is fogja ítélni a lapot. Azonfelül a szerkesztőség a szokásos napi munkájában is megzavarított annyira, hogy a bíróság eljárása a lapnak idején való megjelenését is erősen kockáztatta. Már pedig a sajtószabadságnak minden tekintetben való tiszteltetésének tartása egyik legfőbbkönyében őrizendő közkegyéb a nemzetnek, a melynek épességben tartására a parlament van első sorban hivatva. Különben pedig nem is eredeti kéziratok veszték el a miniszteriumnál, bűnpalástolás tehát nem lehetett, mert másolatokról volt szó.

Hedry szerint hatóság ellen elkövetett erőszakkal van Ábrányi vádolva. Ő meghallgatta az adatokat, de ezekből meggyőződött, hogy ennek még a gyanúja is ki van zárva.

Azt, mintha Ábrányinak föllépése a bűnpártolás céljából történt volna, szatírának tartja. A fenyegetés pedig csak a saját személyéről szól, ha valaki őt hozzá nyúlja; ehhez, mint képviselőnek joga volt.

Janicsár egyenesen a bíróságnak durva megsértését látja a dologban és kiadtni kéri Ábrányit.

Olay Lajos: Ez rövid, de való! (Derűtség.)

A bizottság végül 7 szavazattal 4 ellen a megkeresést teljesítendőnek, vagyis Ábrányi mentelmi jogát felfüggesztendőnek határozta. A kisebbség a megállapodás ellen különvéleményt jelentett be.

Kossuth és Jókai.

— Mikszáth Kálmán indítványa. —

Budapest, nov. 22.

A szabadelvű körben a vallás- és közoktatásügyi tárca költségvetése alkalmával budavalevőleg szóba került, hogy Jókai műveinek beszerzése címén a költségvetésbe utólag egy huszezer forintos tételt vegyenek be.

Gróf Csáky Albin közoktatásügyi miniszter ehhez képest a minisztertanácsban felvetette az az eszmét, hogy a Jókai jubileumának ünnepléséhez a képviselőház is járuljon hozzá és pedig olyképpen, hogy az átmeneti kiadások tételénél a nagy író összes műveinek több példányban való beszerzésére 20,000 forintot állít be a budgetbe.

A minisztertanács hozzájárult gr. Csáky

Albin indítványához és elhatározta, hogy erre nézve a közoktatásügyi miniszter költségvetésének tárgyalásakor a képviselőházban indítványt tétet, még pedig a Mikszáth Kálmán révén.

Mikszáth Kálmán meg is írta indítványát és a képviselőház ülése alatt bemutatta a 48-as függetlenségi párt néhány tagjának is, hogy ilyenformán eleve biztosítsa az indítvány egyhangú elfogadását.

Hoitsy Pál szó nélkül aláírta az indítványt, de már több aláírás nem került az ellenzékről, mert egyessre a szélsőbalon ellenindítvánnyal léptek fel.

Azt proponálták, ugyanis, hogy ha Jókai műveinek beszerzésére a képviselőház 20 ezer forintot megenged, a mihez a 48-as és függetlenségi párt a legnagyobb készséggel hozzájárul, akkor viszont a kormánypárt is fogadja el azt az indítványt, melyet a 48-as és függetlenségi párt fog benyújtani és a mely azt czélozza, hogy Kossuth Lajos műveinek beszerzésére hasonló összeget szavazzon meg a képviselőház.

Mikszáth Kálmán meglepte ez a váratlan fordulat, de egyelőre mégis megígérte, hogy propagandát csinál az indítványnak a kormánypártban is. Sőt hajlandónak mutatkozott, hogy a két indítványt egyesítve, esetleg ő maga terjeszti a Ház elé.

Most azonban arról értesülünk, hogy Mikszáth Kálmán fáradozása kutba esett. A szabadelvű körben nagy megütközéssel vették a függetlenségi párt tervezett indítványát és a rendhíttelen kormánypártiak körében az volt az általános felfogás, hogy a 48-as és függetlenségi pártnak ez a fellépése nem egyéb sakkhúzásnál. Nyilván — így fogták fel a szabadelvű klubban — nem volt bátor-ságuk Mikszáth Kálmán indítványa ellen fellépni, előhúzkodtak tehát egy új indítvánnyal, amelyről tudták, hogy a Jókai Mór műveinek beszerzésére vonatkozó indítványt eltemeti.

Mikszáth Kálmán, Wekerle és Csáky miniszterektől is megkérdezte, vajjon ilyen körülmények között megtegye-e indítványát. A miniszterek értesüléseik szerint kijelentették, hogy az indítványt most már ne tegye meg. Ennélfogva Mikszáth Kálmán indítványa, melyet már többen aláírtak, elmaradt, mert a kormány semmiesetre sem akarja egy újabb Kossuth-vitanak magvát elbontani, a szélsőbal ellen indítványát pedig még csak szóba hozni sem szeretné.

A szép tav tehát zátonyra jutott, mert egy másik szép tervvel akarták kombinálni.

Szinte természetes, hogy a kormány félhivatalos czáfoló apparatusa a Budapesti Correspondenz nem maradt szótlan ebben a kormányra nézve mindeztől a szabadelvű ügyben, s a következőket írja:

A Pesti Napló mai esti lapjának azon hire, hogy Mikszáth Kálmán országgyűlési képviselő ma kijelentette volna, hogy ő hozzájárulna hajlandó oly indítványhoz, a melynek értelmében a képviselőház 20,000 forintnyi összeget szavazzon meg Kossuth Lajos műveinek az iskolák számára való beszerzésére, értesüléseink szerint teljesen alaptalan. Ily indítvánnyal a szabadelvű párt tagjai körében sem tudnak semmit, valamint az is teljesen téves, hogy akár

ilyen tréfa volna! viszonsz Judith, ki a helyzet komolysága által csakugyan nincsen kelőleg áthatva.

— Kegyed valóban szerencsétlen volt — jegyzé meg az idegen mosolyogva, kit e jelent, melynek szem és fül tanúja volt mulattatni látszott. — Az óráját és az erszényét lopták el — valóban madame a kristály palotába való látogatása nem sokára egy egész vagyonát kerül.

— Oh — kiáltá Griffin kisasszony a megkönnyebbülés mély sóhajával — attól féltem, hogy ön már elment! — A pénz nem tesz semmit — elveszett — és én nem busulok miatta; csak azt kívánom, hogy bár annyi maradt volna nálam, a menüvel a villásreggelinket kifizethessem.

— Kérem engedje meg, hogy azt én igazítsam el — mondá az idegen mosolyogva.

— Oh, nem tehetem! — válaszolá Griffin kisasszony kipirulva és zavarodottan.

— De édes madame, ilyen csekélység miatt ne engedje magát zavarba hozni. — Ha ugyan ebben a helyzetben találva valamit, nem tenné-e meg szívesen ugyan azt a mit én teszek?

— Persze, hogy megtenném, ezer örömmel — válaszolá Griffin kisasszony derülő homlokkal. — Köszönöm uram; tudom, hogy Judith is épen olyan lekötelezettnek érzi magát ön iránt, mint én magam.

— Némiké — szakítá félbe Judith piruló arcával — ha a gentleman szíves lesz az adresszát itthagyni, néni köszönettel megküldheti a pénzt.

— Persze, hogy meg — ah, Judith, milyen okosan kigondolt! — kiáltja Griffin kisasszony ösztönte bálmulattal.

— Oh, minden bizonnyal, ha e csekélység visszafizetése boldogabbá teszi kgyeteket! — válaszolá az idegen elnézéssel.

Mikszáth Kálmán, akár más tagja a szabadelvű pártnak a képviselőházban indítványozni akarván azt, hogy szavaztassék meg 20,000 forint, vagy akárminő összeg Jókai Mór műveinek beszerzésére.

Az egész czáfolat értékét legjobban jellemzi, hogy Mikszáth Kálmánnak Jókaira vonatkozó indítványát többek között Hoitsy Pál országgyűlési képviselő, tehát a függetlenségi párt egy tagja is aláírta már.

István bácsi halála.

(Távirati tudósítás)

Tegnap lapunk zárta után vettük a szomorú hírt, hogy Májor István vál. püspök, pápai prelátus, az esztergomi főkapitán nagyprepostja, volt érseki helynök, a főrendiház tagja, a Lipót-rend harmadik osztályának lovagja, a Szt.-István-Társulat tagja, stb. stb. az éjjel meghalt.

Májor István halálával nemcsak a kath. klérust hanem a magyar társadalmat és irodalmat is súlyos veszteség érte.

Nemcsak a katolikus hanem az egész művelt Magyarország ismerte és becsülte István bácsit, kinek főleg az ifjúság számára írt mese és apróbb elbeszélései voltak mindenfelé olvasottak. Ezenkívül az 1855-ben megkezdett és azóta minden évben megjelent naptára.

Májor István életrajzi adatait a következőkben adhatjuk:

Májor István, írói néven István bácsi esztergomi nagy prépost szül. 1813. aug. 15. Mocsokonon, (Nyitra). Első iskoláit Esztergomban végezte, aztán, esztergomme-gyei papnövendék lett s mint ilyen a nagy-szombati papnövendébe került, hol már 1833. több társával együtt hatóságilag engedélyeztetett magyar nyelvgyakorló iskolát alapított. Nagy hajlamot mutatott a rajzolás iránt s különösen szerette a rézmetszeteket; tres óráiban bispap társait rajzolásra tanította. 1834. kezdett írogatni a magyar szépirodalmi lapokba s ekkor lett neve a magyar közönség előtt ismeretessé. 1835-ben Pesten a magyar törvényt tanulta, 1836. pedig pappá szenteltetve az egyetemi templomban Pesten tartá első miséadóját. Nemskára Esztergomme-gyébé Muzulára rendeltetett papnak s nagy buzgalmat fejtett ki a népnevelés terén. — 1842-ben az Esztergomban felállított mesterképző intézet tanárává nevezetett ki, majd 1849. midőn már számos munkái által neve ismeretessé lett, a pesti egyetem bölcsészeti karához a felső nevelésnek helyettes tanárává választották, s erre a pestvárosi összes real-és elemi iskolák igazgatójává nevezetett ki. A folyóiratok közül különösen a Tudományos Gyűjteménybe írt több rendbeli értekezést, továbbá az akadémia évkönyveibe. Nagy kedvvel írogatott továbbá a „Religio” és „Nevelés” cz. folyóiratokba, azokivül a „Guzmár Izidor szerkesztése alatti „Egyházi társ”-nak is szorgalmas munkatársa volt. Rajzai és rézmetszései a Tud. Gyűjtemény, Regelő, Honművész, Rajzolatok, Életképek, „Kassai Képes Ujság” és a lipcsei „Illustrirte Zeitung”-ban jelentek meg. Saját kezével részbe metszett és kiadott munkáinak elseje a „Magyar szent képek” című válla-lata, mely mint hazánkban e nemben első 1838-ban 12,000, 1840, 22,000, s 1845. 100,000 példányban bocsátottat ki, s a jövedelem nagyobb részét M. a szorgalmas tanulónak szentelte. Önnál munkái: „Egyházi beszéd”, melyet Bartoss Lajos miseje közben mondott (1833), „Szózat” (1842) Herzeg Kopácsy Józsefhez „Népnevelésnek” (Buda 1844), „Sindarabok az ifjúság szá-

mára”, (Pest 1846) „Liturgika mesterképző intézetek számára”, melyet a helytartótanács 400 pengő forinttal jutalmazta meg, 1855-ben István bácsi oktató munkája jelent meg, ezenfelül adott ki ifjúsági és oktató iratokat, továbbá naptárakat (István bácsi naptára, mely már több évfolyamot ért).

Életét mint az esztergomi főkapitán nagy prepostja végezte be.

Életrajzi adataiból még jobban kitűnik, hogy mily áldásosan működött mint plébános, mint lelkipásztor, a hitélet minden terén. Hogy mennyit tett mint püspök és kanonok, mennyit alkotott, mint író, mint művész, mint a nevelésügy apostola, mint annak hivatott írója. Hogy mennyit áldozott a jótékony-ság, a közművelődés terén, hogy áldó jobb kezével mennyi könnyet törölt le a szenvedők, a szegények szeméből.

A nagynevű főpap kedden éjjel végezte be földi pályáját s adta vissza éretyekben gazdag lelkét Teremtőjének. Temetése pénteken d. u. két óraker lesz, midőn az egész nemzet gyásza fájdalma fogja kisérni kihűlt tetemetét az esztergomi bazilik csendes sírboltja alá.

Még egy szegény család asszony!

Kolozsvár, nov. 23.

Tekintetes Szerkesztő ur! Becses lapjában tegnap elmondottaknál még nagyobb rafineriával csapott be Kolozsváron egy naszodi család asszony mintegy 150 frtig egy egyszerű, a nagy-utczában lakó tisztas házas párt. A hogy ez a dolog megtörtént, abban a formában egy családnak csak Katya-Bagason vagy Piripócson lett volna szabad megtörténni, de Kolozsváron, melynek ezerezer rendőrsége van, mit a polgárok adójából azért fizetnek, hogy ezek érdekeit a megkárosítás ellen megóvjá, semmi esetre.

Érdekes ez a dolog azért, mert több rendbeli hazugsággal, hamis levelek gyártásával és más félre vezetésekkel volt egybe-kapcsolva.

Érdekes azért is, mert asszistált benne Podoba Vazul kolozsvári oláh pap, Andrezi nevű szemintézeti orvos, Melentye nevű orvos gyakornok, egy oláh katonatiszt, a ki a középteleknál szegleten lakott, egy kolozsvári telekkönyvi iktató, egy naszodi oláh diák, a ki a tordai utban lakott, ezenkívül több orvosnövendék és oláh diák, a kiknek neve már elmosódott a károsultak emlékezetében. A vizsgálat deríthette volna ki, hogy ezek közül kik segédkeztek jó, kik rossz hiszeműleg.

A dolog története ez:

1891. szeptemberben kis leányával egy oláh asszony kért éjjeli szállást a nagyutczában egy vasuti géplakostól. Elmondta, hogy a következő napon érkezik a ládájáa kolozsvári hatóságához, ebben százötven frtja van; most nincs nála pénz s így vendéglőbe nem szállhat. A házaspár megszánta a szegény asszonyt és hajlékot adott neki.

Elmondta, hogy öt Pap Lukréciának hívják, huga egy Pap nevű katonai törzso-rvosnak, ki nem sokára Kolozsvárra jön s ki szintén kifizeti érte gazdagon a számlát.

Ugyanezt ismételte másnap, midőn a

— Nekem sincs bizalmam abban az emberben! — jegyzé meg Judith a fejét rázva.

Griffin kisasszony csudálkozással bámul a leányra, s mély sóhaj száll fel a kebléből.

— Judith, én attól tartok, hogy te nagyon gyanakodó természetű vagy édesem, — mondá elgondolkodva. — És mond csak, nem hagyta-e szívjószágának kézzel fogható bizony-ságát hátra, — folytatá az előtte levő pénzt érintve; pedig annyira ösmeretlenek vagyunk előtte, hogy akár család is lehetünk volna. — Ah, ez egészen új szempontból való felfelvése a dolognak! — válaszolá Judith. Tény, hogy lehetünk volna család; de néni-kém, még sem hiszem, hogy magát valaki impositornak képzelhetné. Melleleg legyen mondva, remélem, hogy ez a pénz jó? — s az aranyat felvéve gyanusan vizsgálja.

— Édes Juditom, az arisztokrácia tagjai nem szoktak hamis pénzt hordani magukkal, — mondá Griffin kisasszony dorgáló hangom; — ellenszenved megfoghatatlan előttem és én nem tudom elképzelni, hogy új ösmeretségtünkben mi az mi tetszésed ellen van.

— Én magam sem tudom — ha csak nem az, hogy e nagyon is sima, öntelt, to-lakodó modora az a mi bánt! — mondá Judith. De néni-kém, honnét tudja maga, hogy ő az arisztokráciához tartozik?

— A modora elég bizonyosság előttem — válaszolá az öreg lady, saját bölcs belátása felletti öntudatával mosolyogva. Azonban névjegye valószínűleg még tégedet is meg fog gyóni.

Judith kezébe veszi a névjegyet, s a Griffin kisasszony gyönyörűségére hangosan olvassa — „Méltságos Callaghan Sándor.” — Nos, mit mondasz ehhez? — kérdé Griffin kisasszony diadalmasan.

(Folyt. köv.)

házi asszonynyal a rendőrségre felmentek a hatóság előtt is és kérte a főkapitányságot, hogy ha érkezik pénz részére, azt szolgál-tassa át. . . . A hatóság ezt megígérte, s házi asszony ebben megnyugodott s a család nő élvezte és kiaknáta gazdagon a szegény házaspár vendég szeretetét.

Jártak a család asszonyhoz a fentemli tett orvos növendékek, oláh diákok, eljötte maga Podoba Vazul is többször s nagyszert meséket mondta a család asszony családjának fényes anyagi helyzetéről, mind annyiszor, s hány-szor a házaspár aggodni kezdett a felett, hogy ez a dolog hova fog kifejlődni.

Időközben hamis leveleket is küldöz hordárok által ez a segédkező társaság a asszonynak, hogy megtévesszék és türelm-rírkj a szállást és kosztot adó egyszerű házaspárt. E levelekben báró Thoroczky Vik-tor neve alatt, kiről azt hazudta a család, hogy érdeklődéssel viseltetik iránta, írta mindenféle ígéreket. (Egy ily levelet most is őriz a házaspár.)

Egyik segédkező ur pláne néhány napig, az asszony kapacitációja folytán azra is bítegette a házaspárt, hogy pénzes levé is érkezett. Csak mikor hozzá mentek a hid-utezai irodájába s kérték a levélnek a tar-talmából a szállás és a koszt árát, jelen-tette ki az illető ur, hogy pénzes levél ér-kezett ugyan, de nem az asszony számára.

Ez idő alatt hetek teltek el. S nem csak az asszony s leánya élvezte az ingy-e vendég szeretet, hanem mikor vagy az asszon-főorvos íróiról, vagy pénz kiadásában lev-jöveteléről az asszistáló ficsurok jó hírt hoztak még vacsorát is elfogadtak.

Időközben az asszony e háznál le-betegedett, egy kis funak adva életet, fel-gyógyult, okozva rengeteg költséget és a kalmatlanságot a házaspárnak.

Egy alkalommal, a mikor már a türe-lem fonal szálai szakadni kezdettek, azt állí-totta: hogy kapott egy drb eszert. Ezt pénzt Hutflesznél hagyta, mert nem volt bankban annyi péna, hogy felváltsák. — Állítását bizonyította egyike az öt támoga-t kompaniának. A szegény háziasasszony szála-mánpa a Hutflesz boltjába. Ott kineretét Együttal értesítették a rendőrséget, mely Pá-y küldte ki az ügy megvizsgálására. Fá-y k-ment s az asszony félrevetette őt is. A rend-őrség nem intézkedett semmit, hagyta, hog-tovább csaltja ez a semmiházi a szegény családot.

Végre három hónapi ingyen kosztot és ellátás után a házaspár kérésére a rend-őrség annyit tett, hogy eltoloncolta az asszonyt, de ki és mi léteiről tudakozódni szűk-sége nek nem tartotta. A házaspár látta e-könyörtőlétből melegebb ruhával őt és k-gyermekét és utra valóit is adott, csak ma-neklőljön.

Abban a reményben, hogy valamit t-lán vissza kaphatnak a kiadott 150 frtból miután a rendőrség intézkedett tenni szűk-séget nem látta, a férj kiutazott Naszodr.

Itt megtudá, hogy a család nőt ne-Pap Lukréciának, hanem Csoroser Máriának hívják. Hamis kereszt levelet egy oláh diákkal csináltatott magának, hogy kiadhas-magát a törzso-rvos hűgának. Ennek eg-jegyző bátyja van, a ki Naszód mellett eg-faluban lakik. Azt is megtudta, hogy a asszonynak semmije sincs és régóta ros-életet folytat.

Mindezeket a főkapitányi hivatal a d-log kezdetén egy távirati kérdéssel tisztá-hozhatta volna, s azt a szegény adófize-családot, mely egy életen keresztül meg-sírt az százötven forint kárt, megkimélhet-volta.

Podoba ur és becsületesebb érzelmű tá-sai, a kik az asszony által elámitva jóhis-műleg igyekeztek félre vezetni a családot az asszony tartására birni, illenék, hogy köz-sen megtérítsék ennek a házaspárnak a kár-t. Ezt diktálja a lovagiaság is.

A rendőrség pedig még ma is kiny-mozhatná, ki segédkezett a kompania tag-aközül jóhiszeműleg, ki rossz hiszeműleg a ce-lás elkövetésénél. Egy levelet ma is őriz házaspár, melyet báró Thoroczky Vik-t-nevére hamisítottak.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, november 23.

— Kolozsvári nemzetőrök.

A szabadságharcban 60-an voltak a koloz-vári lovas nemzetőrök. Székely Márton v-a századosuk, Benigni Sámuel, (Benigni S-muel édes apja) volt a főhadnagyuk. A lovas nemzetőrök tagjai jobbra n-szárosokból és löbirtokosokból állottak. Négyen-ötön élnek ma is még közülök. A kapitányuk Székely Márton, kivel ma-van az egész gárdának a névsora s me-mindekiről leírja a kolozsvári orsz. erekl-

museum számára a jellemzőbb életrajzi adatokat.

— **Premiére.** Szombaton újra egy új darabot mutatnak be a kolozsvári színházban. A darabot Karczag Vilmos, jónévi író írta, címe a „Lemondás”. A budapesti nemzeti színházban már többször adták a pesti lapok szerint sikerrel. A darab egyes szerepeinek kiosztásánál az igazgatóság nagy figyelmet tanúsított, úgy, hogy a legjobb előadásra lehet kilátásunk.

— **Színház.** Sch. Neszedé Anna asszony hangversenye volt tegnap este a színházban. Ezt a tömör szépen iskolázott hangot ismeri a kolozsvári közönség. Neszedé Anna asszony gyakran részesült az őszinte elismerés tapsaiban. Az este is mindenáriga után felhangzott a taps, de szeretett volna, ha ezután más műsorral érdemli ki a közönség lelkesedését. A hangverseny programjának egyetlen pontja sem volt magyar. Ha szerepelt volna egy-két magyar zeneszerző, de az igazi magyar dal teljesen hiányzott. Meglehet, hogy a művésznő a magyar dalok előadásával kevesebb sikert remélt művészi értelemben. Am az egyszerűen tévedés, akkor, a mikor eltekintve szebbnél-szebb népdalaitól Erkel egy Bankbánnal egy Hunyadival gazdagította a magyar zeneirodalmát. Miért nem látnak ezekből részleteket? Európa művelt államában nagyon reszkított dolog volna egy olyan hangverseny, a mely a nemzeti zeneirodalmat tekinteten kívül hagyja. Ezekkel azonban semmit sem akarunk levonni Sch. Neszedé asszony művészetéből, — ezt előadásának bájáról, hangjának szép terjedelméről és képzettségének magas fokáról minden elismeréssel szólnunk. A mint halljuk közlebről egy operában is közreműködik Neszedé asszony, a mivel mindenesetre Kolozsvár műértő közönségének igen kellemes estét szerez.

— **Távozó színészek.** Nagy sajnálattal vesszük a hírt, hogy Gáll Gyula, Forráss Pista, a Rátónyi pár és Delly Emma virágvasárnapról kezdve megválnak a kolozsvári nemzeti színházról és Leszka András aradi színházához mennek. E kiváló művészi erők távozása kípótolhatatlan árt fog hagyni maga után, mert ismerve a vidéki színészet erőit, hozzájuk méltó tagokat alig fog kaphatni a direktor. Igen rosszul cselekszik tehát Ditrói Mór igazgató midőn csak egy pénzbeli differenciák miatt legjobb erőit távozni engedi, mert ez a jó kolozsvári közönség is egyszer csak megszokálja a sok kiserlelést s türesen hagyja a színházat.

— **Jókai Mór** jubileumát rendező bizottság újabb a következőket írja: Száz ezer forintot adunk Jókainak és mi megkapjuk érte az ő összes műveit: egész könyvtárát, az ő páratlan szépségű és minden időkre szóló munkáit. Az a nemzeti diszkidás, a melyet a jubileum alkalmával saját alá rendeznek, fogja az irodalomtörténetben megörökíteni a nemzet örömapját és ugyazóval, módjában van mindenkinek megváltani a maga helyét a jubileumban való részvételre, a kiadás egy-egy példányával. Módjában van mindenkinek, hozzájárulni a jubilaris munka létrejöttéhez és a tiszteletdíjhoz, melyet, mint a nemzet honorariumát nyújtanak majd át a közönség költőnek. Azért tehát újra és újra felhívjuk a közönség figyelmét, a nemzeti ügyre és felszólítjuk városunkat és társadalmunk vagyonszámba osztatályát, a mozgalom legerélyesebb felkarolására, mert a mulasztás és a közöny szegényet hoz minden magyar ember fejére, de különösen sujtja azokat, a kik hazafias lelkesedésüket minden alkalomkor gyönyörűn kizikalmaztatják hangoztatják, de a mikor eszelekedtek a sor, nincsenek az első között és arányában képességükhöz, vagyoni viszonyaikhoz nem sietnek beszédekben ígért-képpen hangzó áldozatkészségüket a kellő formában beváltani. Ne elégedjék meg egy város sem azzal, hogy jubilaris küldöttséget alakítsa a diszkidás egy példányát megrendeli, hanem vegye fontolóra, hogy azok a költségek, a melyekbe esetleg az ünnepi deputáció, hangverseny, illuminálás kerül sokkal nehezebb cölökre fordíthatók s a jubileum a mely komoly, jelentős, alkalmat nyújt a városoknak srre, hogy a kiadásból minél több példányt megrendelve, iskolákat, intézeteket és kulturális cölöket szolgáló testületeket olyan munkával ajándékozzák meg, a mely egyedül áll a világ literatúrájában is. Kettős cölét érünk el ilyen módon: jubilaris a költőt és szolgálat a kultúrát.

— **A kolozsvári nőképző intézet** udvarán a múlt héten kiűtött tűznél több tüzoltó megsérült. Egy önkéntes tüzoltónak egy tüzes gerenda esett a fejére s alapos bűrrepedést és zúzást idézett azon elő.

Egy fizetéses tüzoltó Platz Póser bokájában sérült meg súlyosan. Tüzoltó bárd vágódott bele. Ez a tüzoltó azóta ágyban fekszik.

— **Gyászír.** Kis Márton városi polgár, f. évi november hó 22-én, életének 68-ik évében, vérgyengülés következtében meghalt. A megdolgoztak hűlt tetemét ugyane hó 24-én, d. u. fél 3 órakor fogták, külső-kezdőputoza 26. sz. saját házától — az ev. ref. egyház szertartása szerint föltette tartandó rövid ima után a közös sírkertbe kísértetnek.

— **Az erdélyi museum egyet** orvos-természettudományi szakosztálya folyó 1892 évi november hó 24 napján d. u. 5 órakor a phisikai intézet helyiségében természetudományi szakkülést tart.

— **Az Erdélyi Museum-Egyet** orvos-természettudományi szakosztálya folyó 1893. évi nov. hó 25-ik napján d. u. 5 órakor az élettani intézet helyiségében orvosi szakkülést tart.

— **Meghívó.** Az Egyetemi kör rhetorikai szépirodalmi osztálya vasárnap folyó hó 26-án délután 4 órakor tartja az ideál előgyűlést az egyetemi kör helyiségében. Műsor: 1. Judás! Váradi Antalól. szavja Kolozsvári Bálint jh. 2. Különös alakok ezimű elbeszélést felolvassa Bene Ferenc. 3. Kisfaludi K. Karácsonyi (4) című költeményét szavalja Halahtovics Jenő. 4. Pórsz orsz. nagyhatalmi fejlődése. I. Fri gyos Vilmos tört. ért. Krenner F. Miklóstól. 5. Költemény Blumberger Zsigmond jh. Kelt Kolozsvárt, 1893 nov. 23. Somló Bódog önk. köri elnök, Bene Ferenc önk. képző köri titkár.

— **Egy szegény asszony** javára Karácsonyi Sándornétól Kékesről 2 frtot vet-tünk a mai postával. Az összegest tegnap lapunkban említett célra fordítjuk.

— **Végvágyalás.** Azon szenczáción párbajgyben, mely Marosvásárhelyt ez év nyarán folyt le, s melyben Kispál Mihály földbírtokos, a vármegyei politikai közelet egyik legagilisabb tagja egyonlítottellenfelét, Báthi Adolf mezcőcsávi körjegyzőt, folyó hó 25-én lesz a marosvásárhelyi törvényszék előtt a végvágyalás. Kispál Mihályt a párbajgyben Fenyvesi Soma dr. igen jeles marosvásárhelyi fiatal kriminálista fogja védeni. „Corpus delicti” gyanánt az a két régi huszár pisztoly, szerepel mellyel a negyvenes években Teleki Lajos gróf csipőn lötte Bethlen Gergely grófot, ki estébe elstűve pisztolyát: Teleki Lajos gróf lötte!

— **Ásványolajforrás Cskmegyében.** A cskmegyei havasok átkutatásával megbizott geologus rábeszélésére dr. Otobán Nándor brassói petroleuminomító gyáross 1891-ben a cskmegyei havasok nyugati oldalán ásványolaj-telep létezését állapította meg. Ezután egy angol társaság közbenjárásával a folyó évben furatásokat eszközöltetett és ez évi október 25-én oly kitűnő minőségű ásványolajat találtak 41 és fél méter mélységben hogy további furatások eszközölését, és pedig nagybányákban határozták el. Remélik, hogy végre-valahára a sok hiúsérlet után Magyarországon is találtak egy dus ásványolaj-forrást.

— **Ministeri kiküldetés.** Az 1896. évi orosz kiállítás Zene és színművészeti előadóját: Váci Béla drt. a kereskedelmi miniszter elküldte Erdélybe egy hónapra leváltási kutatások eszközölése végett. Váci dr. a székellyalvák kolostoraiban buvárkördi szép sikerrel a régi magyar zene művészet reliquiái felderítése körűl.

— **Homorod-Szentmártonra járó** „Ellenzék” gyakran el-elcsak a postán. Ugy-látatik, valamely utközbe eső ottani vagy a leadó postaállomás postamesterét érdekli az „Ellenzék” s ingyen, egy-egy előfizető meg-rövidítésével akarja ezt olvasni. Mintán pedig a lap mindenik száma pontosan expedíratik, a posta igazgatóság figyelmét felhívjuk erre az állapotra.

— **Hordók eladása a m. kir. államvasutaknál.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara figyelemzett az érdekelteket a m. kir. államvasutak igazgatósága által kibocsátott pályázati hirdetőnyre, a mely szerint 1894. évben előadásra kerül k. b. 11525 drb kátrányos és egyéb tisztítatlan hordó, 9570 drb. petroleumos hordó, 5260 drb. repce olajos hordó, 9725 drb. ásvány kenő olajos hordó és 2155 drb. s kin olajos hordó (eből a kolozsvári szertára esik mintegy 2155 drb.) Ajánlat részmennyiségre is tehető. Banaipénz az ajánlott egységi ár 5 százaléka. Az 50 kros bélyeggel és előírt módon felszerelt ajánlatok 1893. évi december hó 20-ig nyújthatók be. Részletekkel felvilágosítást szerezhetni a kamara irodájában.

— **Kegyeletes ünnepély.** Gyulai levelezőnk írja: Folyó hó 21-én igazán megható és lélekemelő gyásztűnnepély folyt le a gyulai református templomban. Az imaházban Gyulai öszes intelligenciája megjelent, hogy lerója kegyeletét egy olyan nő iránt, kinek élete tele volt jótékonyasággal és nemestettekkel. Az énekkar elhangzása után Deési Gyula ev. ref. esperes megható szép emlékbeszédbe emlékezett meg a most egy éve elhunyt Esterházy Anna grófnőről, ki a részvét, jótékonyaság és emberbaráti szeretet megtestesülése volt földi életében. Az esperesnek szíveshöz szóló szavai, melyekkel a megboldogult örökök fenmaradó emlékét a hallgatók elé idézte, a közönség nagy részének könnyeket csalt a szemébe.

— **A távirólisteztek sztrájkja.** A milanovi távirólisteztek becsüntették mű-

küdsüket. — A távirati szolgálat folytatása azonban biztosítva van, Velenczében a táviró hivatalnokok egy része szintén sztrájkol. Turinban és Nápolyban csaknem valamennyi távirólistezt abban hagyta a munkát, de a nápolyiak néhány óra múlva ismét dologba álltak. Romában a táviró-sztrájk még mindig tart. De gondoskodtak róla, hogy a táviró-szolgálat meg ne akadjon sem itt sem a többi városokban.

— **József főherceg és Dániel bácsi.** Az alcuthi népszerű magyar királyi hercegről és családjáról számos nemes és kedves vonást jegyez föl csaknem naponként a krónika. De egy sem mutatja annyira az alcuthi „földesúr” nemes szívét, mint az a kis történetke, a mely imént jutott tudomásunkra. A múlt évben egy öreg, 65—66 éves alcuthi gazda panaszkolta el nagy baját a főhercegnek. A baj abból állott, hogy Dániel bácsit — mert így hívják — sokat bosszantotta a tulajdon édes fia, a ki mint házasság és családos ember szintén „ur” akart lenni a házban, Dániel bácsi pedig nem volt hajlandó a maga jussából engedni. Az öreg gazda szíve fájalmat hallván, a főherceget egyet gondolt. Egy kiserő levelet írt Dániel bácsinak s azonnal elküldte a Margit-szigetre, a hol illendő lakást és ellátást rendelt neki; ugys ráfer a törődött emberre egy kis uraskodás. — A gazda nyomban, — bucsu nélkül távozott Alcuth-ról s tetszett neki a jó mód a Margit-szigeten (az idén meg is repetálta); annál kevésbbé tetszett ez az állapot a fiának Alcuthon, a ki mindjárt sejtette, hogy az édes apját a főherceget dugta el valahova s élénk lelkiismeret furdalást kezdett érezni haládatlansága miatt. A csufondároskodó falusi közvélemény is segített a lelkiismeretnek s furdosásban. Végre is a bűnbánó fiu nem állhatta tovább; fölment a kastélyba s viszszerakerte az apját a főhercegtől. Ime a hű mása annak a valóban tanulságos és szerezetremutató közvetlenségnek, a melylyel ezt József főherceg, a királyi ház tagja, megírja az egyszerű paraszt apának a Margit-szigetre:

Alcuthon, 1892. 11X.

„Kedves Dániel bátyám! Fia 30-án délután nálam volt. Kért az istenre, hogy visszaadjam az édes atyját, — mert ő meg a kis cölökde nála nélkül nem tudnak élni, az egész falu ellene fordult és csufolja, hogy kiverte apját, pedig ő azt mondja, hogy nem akart rosszat magával. Most nem tudja hol van, de annyit megtudott, hogy én valahová eldugtam. Megígertem neki, hogy megírom. Ígérte nekem az istenre, hogy jól fog bánni magával, hiszen ő is apa és az isten fiában őt is büntetné, ha nem volna jó fiu. Könyvek voltak a szemében. Szídtam is, de beszélttem is a lelkére.

Ugy hiszem, ha eddig hibás is volt, ezantul helyrehozza.

Nagyon szeretném ha tudnám magukat kibékíteni.

Az istennek ajánlom.

József fhg.”

Hogy azóta apa, fiu és az egész ház-nép a legjobb egyetértésben él egymással, azt egészen fölösleges megjegyezni.

— **Kolera Konstantinápolyban.** A kolera Konstantinápolyban még nem öltött járványjellegét. A lakosság körében sem tapasztalható izgatottság, de azért terjesztik azokat a képtelen híreket, hogy a kolera-betegeket a koleraorvosok megmérgezik. Ezeknek a híreknek még a műveltebb körökben is hitelt adtak. Ennek következtében a hatóság elrendelte, hogy minden kolera-beteg a saját orvosa által kezeltesse magát, a mi előbb nem volt megengedve. Továbbá megszüntették az ugynevezett egészségügyi kordonokat, a melyeket azok körül a házak körül vontak, a melyekben kolera-betegedés fordult elő.

— **Önműködő fényképező készülék.** Korunk gyakorlati szelleme minden utat-módot kieszelt már, hogy az emberi kezeket megkímélje a nehéz munkától. Nem elégedett meg azzal, hogy éltre kelté a természet alvó erőit, hogy rabzolgájává tette a gőzt s a villamosságot, hogy megváltoztatta a távolság fogalmát, elvitte a hangot egyik városból a másikba, fölfogta gépejébe a regést, hogy évszázadok múlva is hallhassa az utokor egy-egy nagy ember élő szavát. — Az élet apró munkáit is megkönnyítették lassankint; föltaláltak mindenféle automatakat — Vannak önműködő mérlegek, új-szegládó szekrények, illatszór, csukor, gyufaelarusító készülékek stb. Ezeknek az automataknak a száma most ujlág szaporodott egy gépszekével, a mely először a chicágói kiállításán ejtette hámulába a világot s most Bécsben mutogatják. Nem egyéb ez, mint egy magától működő fényképező gép, a mely az eddigi eljárás lassúsága helyett öt percz alatt tökéletes képet készít. Az ember egyszerűen a gép nyílásába dob három darab 20 fillérest s ugyanakkor nyájás arcczal bele pillant a kamarába, hogy ezután miféle boszorkányság történik, annak egyelőre csak a feltaláló a megmondhatója. Annyi tény, hogy néhány percz múlva egy gombot megnyomunk és saját jól talált képmásunkat huzhatjuk ki a gépből.

— **A legkisebb tábornok.** Madridból írják, hogy Madrid lakósi komikus jelenetek voltak tanui a napokban. A kis XIII. Alfonz király kikocsizott katonai nevelőjével, Sanchez tábornokkal. A kis király nyitott kocsiában ált, teljes tábornoki barcsi díszbe öltözve, a milyent katonai nevelője is viselt. A nagy és a kis tábornok megjelenése mindentűnt mosolyt keltett, bár a nép rajong a picizke királyért, a ki nagyon szereti a katonásdi-játékot.

— **Megtagadott eskü.** Érdekes jelenet játszódott le a napokban a zágrábi közszéptanás nagyertermében. A mikor ugyan-is az új esküdtek már mind összegyűltek, hogy a hivatalos esküt letegyék, Seunik al-bíró felhívta őket, hogy a konfessziójuk szerint oszoljanak két csoportba. Mindkét csoportnak ugyanis külön kellett volna az esküt letenni. Erre egy zsidó ügyvéd kijelentte, hogy a törvény által előírt esküforma mind-egyik vallásfelekezet számára ugyanaz. Ő tehát nem hajlandó a bibliára megesküdni, mint Seunik akarná. Miután azonban Seunik nem engedett, a zsidó vallású esküdtek szó nélkül kivonultak a tereméből.

— **Szerencsétlenség a homokbányában.** Nagy szerencsétlenség történt — mint Komáromból írják — a Duna-Almás község határában levő homokbányában. Múlt szombaton ugyanis Tar Sándorné és Tóth Juli fiatal leány elmentek a bányába homokot ásni, alig érték le azonban a bánya tőrébe, fejük felett a föld megcsuszamlott és mind kettőjüket maga alá temette. Tarnét még ötre vitték hasa a helyszínről, de a kis leányt a homok agyonnyomta. A szerencsétlenség a község lakosságát nagy rémületbe ejtette. Hogy mi okozta a föld csuszamlást azt a megindított vizsgál-lat fogja kideríteni. A szerencsétlenül járt fiatal leányt nagy részvét mellet temették el. Tarné, a másik áldozat felgyógyulásához az orvosok kevés reményt fűznek.

— **A pápa halálsejtelmel.** Nehány nap előtt — mint megírtuk — aggasztó hírek keltek szárnyra a pápa egészségi állapotáról. A pápa az utóbbi időben bizalmasai előtt halálsejtelmekről panaszkodik, ez azonban már fel sem tűnik a pápai udvar előtt: megmagyarázza az agg kora és a régi immár állandóvá vált szokása, hogy ezzel a panasszal gyakran előhozakodik. Sokkal fontosabb a betegség másik színtomája: a bágyadság, a pápa rossz kedélyhangulata, a melyet különben politikai vonatkozású okokhoz kapcsolnak. Ehhez járul még az is, hogy a pápa rendkívül nehezen fogadja meg orvosi tanácsait, a melyek rendes tevékenységét korlátozni akarják. Így tehát kétségtelen, hogy a pápa egészségi állapota erős aggodalomra ad okot. Lapponi dr., a pápa háiorvosa azonban reméli, hogy a pápa erős fizikuma megbírja ezeket az akadályokat és a szent atya mihamarabb egészséges lesz.

— **A majmok nyelve.** Az amerikai Garner tanár még mindig tanulmányozza a majmok „nyelvet.” Ezelőtt 14 hónappal e célból délnyugati Afrikába utazott. A napokban Liverpoolba érkezett s azt állítja, hogy immár sikerült ellenőrizni a majmok nyelvét. A majmok egymással olyan nyelvet beszélnek, ugyanod a mit az emberek is megtanulhatnak. Magával hozott a táviró két nyelv mestert és két kulu kamha csimpázt. Ezek állítólag nagyon intelligensek és hangok által fejezik ki Garner papa előtt kívánságait. Garner tanár 101 napot töltött egy angolketrecben a majmok társaságában, lez-kéket vedn töltök.

— **Mérge tea.** A napokban Szegszárdon — egy utazó házalt teszával, a mely te állítás szerint, nemcsak a kínai tea összes jó tulajdonságaival bír, hanem még azonfelül sok mindenféle betegség ellen használható s gyógyereje kimondatahatlan. Sőt az egyes házaknál nyomatott ajánlatokat is hagyott hátra, a melyeket azonban másnap beszédett. S többen lépre is mentek s vettek a teából. De meg is járták; mert aki a teából ivott, rosszul lett s mérgezési tünetek mutatkoztak rajta. A tea vegyelmestetvén, kitűnt, hogy a legnagyobb része fűzfalevél, melyek közt mérgező növények is voltak. A főszolgabírói hivatal azonnal kiadta a rendeletet, hogy az illető elfogassék, de ezalatt már Szegszárdról eltávozott. Hanem azért sorsát mégsem kerülte el, mert a csondörök csakhamar kérezerítették s átadták a főszolgabírói hivatalnak.

— **Szerkesztőségi üzenetek.**

Panaszlónak. Ha minden mizeriáját Kolozsvárnak le akarók írni, úgy lapunkba egyből se férne belé. Ezért csak a legtitrhetlenebb álapotokra mutatunk koronként rá, hogy a bölcs magisztrátusnak időt is engedjünk azoknak orvoslására. Az igaz, hogy igen sok esetben, hónapok telnek el, míg valamelyes intézkedés történik egymás irányban. De jobb későn is, mint soha.

Dorának. Meséség. Miután a szerkesztőségi tizenetekben kíván feleletet, ime készséggel megtesszük azt. Megjegyezzük azonban, hogy a felelősséget a hitelesség tekintetében egészen azon olasz íróra hárítjuk, ki következőleg állította össze, hogy hogyan fejezi ki 24 nyelv ezt a legérdekesebb szót: szeretlek.

Olasz, spanyol és portugál nyelven: amo. Görögül: aghapo. Németül: ich liebe. Oroszul: ljubliu. Francziál: j'aimé. Angolul: i love. Holland nyelven: in mask. Dánul: jeg elsker. Svédül: jag alsker. Lengyelül: kocham, Bask nyelven: maitzsendet. Törökül: seve gorum. Arabul (Algirban): nehobb. Arabul (Egyiptomban): nefol. Perzsául: driist darem. Örményül: gesirem. Hindostani nyelven: main boits, Kaumbodschi nyelven: rhydöm grealid. Annamiti nyelven: too' the o'ng, Chínai nyelven: o-no-hi-bonaw. Japánul: watokusi wa suki masu. Wolof nyelven: sopa na. Malaji nyelven: sahya suka. Volaptk nyelven: lofob.

Hazafinak. Lapunk mindig a legnagyobb elismeréssel viseltetik azon férfiak iránt, kik a köztgyekek terén önzetlenül s igazi lelkes-séttel dolgoznak és munkálnak. Azonban a talmi nagyságokat, kiket a köztgyekek terén mindig csak az a számítás vezet, hogy hiúságukat kielégítsék, sohse fogjuk képzelt nagyságukban tömjénezni. Ez század vége, mondják a stréberkedés hora, s igen sokan e kapasszkodás létráján el is érnek egy-egy magasabb állást, de hogy sokáig nem tart-hatják magukat fenn, mutatja az alig egy pár hónappal történt országos skandalum. Hogy a szóban forgó, magát nélkülözhetetlen hívó nagy férfit is előbb-utóbb utólrí a nemezis, csak idő kérdése.

L. H. M.-Vásárhely. A polgármester elleni panaszát nem adjuk ki két okból. Először, mert Önt nem ismerjük s így nem vagyunk Önnek megbízhatóságáról tájékozva, másodszor pedig, ha úgy állna a dolog, mint Ön írja, a városi bizottság bizonyára nem mellőzte volna hallgatással.

Numerusnak. Sorgjegye nyert 100 frtot. A pénzt Foly Viktor kolozsvári banküzlete közbenjárásával is megkaphatja.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti táviratai.)

Országgyűlés.

Budapest, nov. 23.

A képviselőház mai ülésén folytatották a közoktatásügyi költségvetés tárgyalását. Az első szónok Csáky Albin miniszter volt.

A miniszter beszédében kijelentette, hogy a harmadik egyetem kérdését még ma nem találja időszertűnek.

Ellenben egy új műegyetem építésére nemskára előterjesztés fog tenni a Háznak. Érdekes kijelentése volt, hogy a kötelező doktoratus eltörlése iránt a törvényjavaslat készen van s nem-sokára betervezti azt.

A kongrua rendezésére vonatkozólag külön adok püspöki bizottságot szervezett. Ennek a bizottságnak lesz a feladata a kongrua rendezni a főpapi jövedelmekből.

Az autómia nézve egy nyilatkozott, hogy a főpapok határozott ígértét bírja, hogy azok már a legközelebbi időben saját maguktól megteszik a kezde-ményező lépéseket.

Az állami oktatásra nincsen elég pénzünk. A mi a nemzeti szellemi oktatást illeti, — erre nézve kijelenti, — hogy az állami felügyelet szigorubbán akarja jövőre érvényesíteni.

Az állami felügyelet megszigorítása mellett a kormány nem fog egyik felekezet-nek is szolgálatába állam.

A miniszter ezen szavait zajos éljenzés követte minden oldalról.

A miniszteren kívül beszélt még: Márkus József Sevhartz Gyula, Polonyi Géza, Okolicsányi László és Thali Kálmán.

A főváros közgyűlése.

Budapest, nov. 23.

A fővárosi tegnap esti közgyűlésén tárgyalta a vásár csarnok építését, Pecz budapesti műegyetemi professzornak engedje-e, vagy francia mérnöknek adja át?

A francia mérnök tervezete egy millióval olcsóbb, mint a Petz-é.

A közgyűlés elhatározta, hogy megvizsgálja a francia ajánlatát.

E miatt a Petz hallgatói előbb a karzaton, azután az utcán zajos tüntetést rendeztek.

A rendőrség a tüntetés miatt le is tartóztatott egy műegyetemi hallgatót.

Másfél millió az állampénztárból.

Budapest, nov. 23.

Tegnap a fővárosban az a hír terjedt el, hogy az állampénztárból másfél milliót elkassztottak.

Ma szoros vizsgálat rendjén kitűnt hogy ez a hír alaptalan.

Nemzeti színház.

Kolozsvárt, péntek, 1893. november 23-án.

Másodszor:

MONGODIN UR FELESGE.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Szerkesztő és kiadólaptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

H I R D E T É S E K.

Sz. 6375—1893.

1124 (2-3)

Pályázati hirdetmény.

Köszvény megye gyalui járásában a Gyalu, Hideg-Szamos, Meleg-Szamos, Lapistya, Magura, Marisel, Nagy-Kapus, Gesztrágy, Egerbegy, Bán-Dongó, Gyerő-Dongó, Kis-Kapus, Gyerő-Vásárhely és Pányik községeket magában foglaló közegészségi körben a **körorvosi állomás** üresedésben lévén, ezen évi 300 frt fizetés, 100 frt lakpénz és a magánbetegel látogatása alkalmával fuvar-díj fel nem számíthatásának kikötése mellett 100 frt úti átalány-nal javadalmazott állomásra az 1886. évi XXII. t. cz. 82. §-a értelmében ezennel pályázati nyitattik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-a rendelkezéséhez képest felszerelendő folyamodványukat **folyó évi December hó 23-ik napjáig** alóírt járási főszolgabíróhoz adják be.

A választás a közegészségi kör székhelyén Gyaluban **folyó évi December hó 30-án** fog megtartatni és a megválasztandó körorvosnak állomását **1894. évi Január hó 1-én** kell elfoglalni.

A gyalui járási főszolgabírótól.

Gyalu, 1893. évi október hó 20-án.

A főszolgabíró helyett:

PÉCHY LÁSZLÓ,
szbíró.

Sz. 4349—1893.

1125. (1-3)

közlig.

Hirdetmény.

Alóírt városi tanács ezennel közhírré teszi, hogy Abrudbányán egy újonnan építendő **városház és iskola** felépítésére pályázatot hirdet; felszólítván az építési vállalkozókat, hogy a kérdéses épületek építésére vonatkozó írásbeli ajánlataikat legkésőbb **1893. évi december hó 15-én délután 5 óráig** a tanács iktató hivatalához adják be.

Az árbeírás feltételei a következők:

- 1.) Kiküldési ár a megállapított költségvetésben részletezett összes anyag- és munkadíj: a) városházhoz **18,000 frt**; b) az iskolához **26,000 frt** van előirányozva.
- 2.) Csak írásbeli zárt ajánlatok fogadtnak el, melyre egy 50 kros bélyeg ragasztandó; a külső borítékra pedig e cím irandó: „Abrudbánya rendezett tanácsu város tekintetes tanácsához. — Írásbeli ajánlatok N. N. építő vállalkozónak a 4349—1893. kg. számú felszólítására.”
- 3.) Építő vállalkozónak ki kell jelenteni, hogy a tervrajzot, a költségvetést és szerződési feltételeket megtekintette, azokat ismeri s azoknak magát aláveti.
- 4.) Csak az összes munkára fogadtatik el ajánlat, még pedig csakis arra jogosított szakegységtől.
- 5.) A kitűzött időn túl beérkező ajánlatok nem fogadtnak el.
- 6.) A beérkező pályázati ajánlatok folyó évi december hó 16-án d. e. 10 órakor fognak a városház nagy termében felbontatni.
- 7.) A terv, rajzok, költségvetések és szerződési feltételek a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemaszolhatók a tanács iktató hivatalában folyó évi december hó 14-éig.

Abrudbányán, 1893. évi november hó 18-án.

A városi tanács.

BOÉR BÉLA,
polgármester.

A legkitünőbb ásványvizek anyaföldjének
a székelőföldnek kincses terméke!

„RÉPÁTI”
legtisztább égvényes gyógy-savanyuvíz,

mely páratlanul szerencsés vegyi összetétele és rendkívül dús, főleg kőből származó
tartalmán folytán, ritkítja pártját a kontinensen.

Első rangú gyógyital

különösen emésztési és vizeleti nehézségeknél, vese és gyomorbetegségeknél, gyuladással, hólyag és közhvényes bántalmakkal; mely betegségek ellen a „répáti” ásványvíz használata megbecsülhetetlen értékű s a legmesszebb menő figyelemre méltó.

Legfelségesebb ízű, legégségesebb borvív,
mely tekintetben is a „répáti” ásványvíz mellett, a forgalomban levő ásványvizek legtöbbjei határozottan elítélnek.

A „répáti” ásványvizet mint ritka természeti kincset tehát, úgy is mint a helyszervezet betegségek ellen legcélszerűbb, leghatásosabb s egyszerűbb legolcsóbb gyógyító szert, úgy is mint páratlan élvezeti italt (igen jeles orvosi bizonylatok), valamint a gyakorlatból merített magántapasztalatok alapján minden észlelőudatos elfogulatlan ivónak rendes használatára a legmelegebben — lelkiismerettel ajánlhatom.

Mindig friss töltésben kapható Köszvényvárt: **Misselbacher, Herczeg Albert, Kónya és Hirschfeld Sándor** uraknál, a gyógyszer-tárakban és minden nevezetesebb vendéglőben.

Kiváló tisztelettel

a „répáti” gyógyforrás kezelője:

GYÖRGY JÓZSEF,

Kézdivásárhelyi (Háromszékmegye).

1044. (18-75)

Sz. 14,261—1893.

Hunyadvármegye alispánjától.

Pályázat.

Hunyadvármegye alispáni hivatalánál lemondás folytán 1894. évi Január hó 1-én megüresedő központi irodaigazgató-kiadói állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás évi 700 frt fizetéssel és 100 frt lakbérrel van egybekötve.

Pályázók felhivatnak, hogy képzettségüket és különösen a kezelési szakban való jártasságukat igazoló okmányokkal, valamint keresztlevéllel és erkölcsei bizonyítványal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb folyó évi December hó 24-ig be-
zárólag nyújtsák be.

A később beérkező pályázatok nem vétetnek figyelembe.

Déván, 1893. évi november hó 19-én.

Hollaki Arthur,

alispán.

1130. (1-3)

SZABÓ GYULA női-ruha műterme

Köszvényvár, főtér 12. szám.

Eddig is jó hírnévnek örvendő működésemet **NŐI CONFECTIO** készíttéssel kibővítvén, van szerencsém a n. é. Hölgyközönséggel tudatni, miszerint külföldön és pedig Bécs és Párizsban kitűnően kiképzett **két angol segéd**, mint munkaerő alkalmazása által azon kedvező helyzetben vagyok, minden e szakmába vágó

női Confectió darab készítését

a legújabb és legizlésebb divat szerint elvállalni és gyorsan és pontosan mérték szerint eszközölni.

Tisztelettel:

1045. (9-10)

SZABÓ GYULA.

Vidéki megrendelésnél elegendő egy derék beküldése és az alj előhossza.

Jó száraz usztatlan

TÖLGY TŰZIFA

Köszvényvárig szállítva vaggononként m. mázsája

csak 44 és 48 forint.

Nemkülönben tölgyfa pallók. Sport talpfák, küllők, építkezésekhez való faragott fenyőfák, zsendelyek, stukaturfák, szálló csap karók szintén a legolcsóbban beszerelhetők:

Kiss Károly-nál,
B.-Hunyadon.

1121. (1-12)

Eladó felső-szénutezában

Rajka-féle telek,

nagy házhelylyel és gyümölcsös-kerttel s a gépgyárral együtt.

A megvétel iránt tudakozódhatni:

Seen Lydiánál

felső-szénuteza 11. szám alatt.

1111. (2-5)

Eladó

szép ponyik, batul és arany-parmén

alma

vékanként 1 forint 20 krért,

Hadréven,

Miksa Eleknél.

1112. (8-3)

Egy igen jó családból való
középkorú szolid házi leány,
beszél németül és házi teendőkre is
ajánlja magát,

alkalmazást óhajtna

egy úri hölgy mellett,

vagy esetleg kisasszonyok mellé is.

Lakását megmondja a kiadóhivatal.

1127. (1-1)

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém mély tisztelettel a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a **Főtér 18. szám** alatt volt

férfi és női fodrász-üzletemet

áttemtem

Belmonostor-utca 10. sz. (Paget-féle) házba.

Midőn a nagyérdemű közönségnek eddigi pártfogásáért a leg-hálásabb köszönetet mondom, kérem azt és az új és a kor igényeinek teljesen megfelelő és magnagobbított üzletemmel szemben is.

Bátor vagyok különösen azt igen tisztelt vendégeimnek tudomására hozni, hogy nagy súlyt fektettem az egészségügyi szempontokra, melyek hivatva lesznek az annyira elterjedt haj, szakáll és bőrbetegségek terjedését megakadályozni.

Mindennemű hajmunkák, úgy kül- és belföldi illatszerek jutányosan kaphatók mindig.

Becsés pártfogásért esedez:

1126. (1-x)

SCHMIDTMAYER LAJOS,
férfi és női fodrász.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

Fapiacz-sor 2-ik szám alatti
bor- és sörmérési üzletemben
jó édes szőlő-must

kapható.

Ugyszintén jó izlésű és olcsó koszt.

Frissen csapolt sör, egy pohár 7 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradok

tisztelettel:

1108. (8-4)

Szőcs István.

ARANYOZÓ ÜZLET

KÖSZVÉNYVÁRT,

Belközép-utca, Minorita-épület 10-ik szám.

Alánírt van szerencsém a mélyen tisztelt közönség tudomására adni, miszerint a **Hid-utczából**

ARANYOZÓ MŰHELYEMET

a Minorita-épület bolt helyiségébe áttettem.

Elvállalok minden e szakmába vágó aranyozásokat, agymint: új képereteket és tűkör-kereteket, függönytartókat, mindenféle szabadszítási aranyozásokat a legjutányosabb árban.

Bátor vagyok a mélyen tisztelt Főtérrelendő uraknak tudomására adni, hogy elvállalok egészen új oltár készítését, régi oltár újbóli aranyozását, mindenféle aranyozott templomi díszítéseket a legjobb és tisztá arannyal való aranyozását felelősség mellett.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan készítek.

A mélyen tisztelt közönség pártolását kérve,

alázatos szolgálja:

1000. (19-86)

KASS ANTAL,

aranyozó.